

Vuoden 2026 talousarvion ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toisen vaiheen yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

Aluehallitus 12.08.2025
1009/01.04.00/2025

Valmistelijat	HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä, p. 050 567 9972 henkilöstöpäällikkö Emma-Leena Päckilä, p. 040 137 1557 palvelussuhdepäällikkö Merja Virtanen, p. 050 0755 570
Selostus asiasta	Yhteistoimintamenettelyllä turvataan henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lain piirissä olevissa työnantajan päätösasioissa. Muutokset on yhteistoimintalain lain hengen mukaisesti suunniteltava vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n mukaisesti yhteistoiminnassa käsitellään muun muassa ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa sekä taloudellisista ja tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista. Lisäksi, jos hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin aluehallitus tekee aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen. Aluehallituksessa on käsitelty 24.6.2025 vuosien 2026–2030 taloussuunnitelman laadintaohje. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelman laadinnan lähtökohtana on kumulatiivisen alijäämän kattaminen siten, että sekä talousarviovuodelle että -suunnitelmavuosille on edelleen huomioitu riittävät määrärahat hyvinvointialueen eri tehtäville ja se sisältää realistisen ja toteutettavissa olevan sopeuttamisohjelman. Tavoitteena on, että vuodesta 2026 alkaen hyvinvointialueen alijäämä ei enää kasva ja saavutetaan nollatulos. Kumulatiivinen alijäämä katetaan taloussuunnitelmavuoden 2030 mennessä. Mikäli vuosi 2025 toteutuu talousarvion mukaisena, tulee suunnitelmakaudella kattaa 298 miljoonaa euroa kumulatiivista alijäämää. Mikäli vuoden 2025 tulos toteutuu kuitenkin talousarviosta poikkeavasti, tulee se vaikuttamaan kumulatiivisen alijäämän kattamisen aikatauluun. Jotta lisäalijäämä ei synny vuodesta 2026 lähtien, tarkoittaa tämä noin 43 milj. euron sopeuttamistoimenpiteitä. Tästä summasta 3,7 miljoonaa euroa tulee Julkisen talouden suunnitelman tehtävä- ja rahoitusmuutosten kautta ja loput 39 miljoonaa euroa vaativat lisäsopeuttamistoimenpiteitä. Edellä selostetun mukaisesti hyvinvointialueen taloudellinen tilanne edellyttää uusia talouden lisäsopeuttamistoimenpiteitä; toimintatapojen uudistuksia palvelutuotannossa ja toiminnan uudelleenorganisointia. Vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa tullaan täten esittämään toimenpiteitä, jotka voivat johtaa henkilöstövaikutuksiin (muun muassa palvelussuhteen olennaisten ehtojen muutoksiin, irtisanomisiin, osa-aikaistamisiin ja lomautuksiin). Aluehallitus käynnisti 24.6.2025 kokouksessaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toisen vaiheen. Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa on tarkoitus tehdä palveluverkkosuunnitelma vuosille

2026–2030. Jotta palveluverkkotyön toisen vaiheen toimeenpano voi alkaa vuoden 2026 alusta, valmistelu tehdään vuoden 2026 talousarvion laadinnan yhteydessä. Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa tavoitteena on järjestää asukkaiden palvelut siten, että kustannustaso sopeutetaan rahoituksen tasolle niin kiinteistöjen kuin toiminnankin näkökulmasta. Palveluverkkosuunnitelmaan voi täten liittyä sellaisia toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi henkilöstön asemaan ja johtaa palvelussuhteen olennaisten ehtojen muutoksiin tai irtisanomisiin.

Talousarvion laadintaan ja toisen vaiheen palveluverkkotyöhön liittyvän yhteistoimintamenettelyn kohteena on koko hyvinvointialueen organisaatio ja henkilöstö. Oman toiminnan muutokset voivat aiheuttaa muutoksia myös henkilöstörakenteeseen. Muutoksien arvioidaan olevan henkilötyövuosien vähennyksenä enintään 500 henkilötyövuotta. Arvio henkilöstövaikutuksista mm. palvelussuhteen olennaisten ehtojen muutosten kohdentumisesta ja määrästä tarkentuu talousarviovalmistelun ja palveluverkkotyön edetessä.

Toimivalta

Laki hyvinvointialueesta 43 §

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 5 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus

1) merkitsee saadun selvityksen tiedokseen sekä

2) päättää valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan ja HR-johtajan valmistelevan neuvotteluesityksen, käynnistämään yhteistoimintaneuvottelut sekä edustamaan työnantajaa yhteistoimintaneuvotteluissa. Neuvotteluissa työnantajaa voi edustaa tai niiden valmisteluun voi osallistua muitakin hyvinvointialuejohtajan ja HR-johtajan osoittamia henkilöitä.

Päätös